

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et Principis Monasteriensis Decas

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

21. Pontificis epistola ad Episcopos Germaniæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

1656.

Isthic autem interea extensum est Sociatorum Principum, biennio abhinc pactum foedus. In eo confederatarum copiarum Dux creatus (quem ante nominavi) Baro de *Reuschenberg*: praescriptae Regiminis leges, stipendiaque eidem ac Subministris assignata.

Monasterienses vero conceptam Subdelegatorum relationem, ex imprudente cujuscumque sermone sinistram suspicati, aut suis saltem partibus minus utilem subveriti, Nicolaum *Drachterum* Oratorem suum, & Petrum *Wittfeldium* Jurisperitum (postea Consulem) Viennam mittunt, si forsan illorum opera possit enervari, ne in praeventa Caesaris mente fidem aut locum inveniret. Quorum conatibus obviaturus Princeps & ipse *Wiedenbruckium* Nono Kalendas Julias ad Imperatorem ablegat, mira omnium expectatione, quid ea demum Viennensis expeditionis boni, malive causatura esset.

Gravis erat epistola, quam sub initium hujus aetatis ad Praesules Germanos exaraverat, vere pastorali sollicitudine, Romanus Pontifex *Alexander*. Quod cum epistolam quoque, sed magna cum laude ingenti erga pietatem fervoris, *Christophoro* Episcopo *Bernardo* miserit Pontificis jussu Sanfelicius tunc adhuc Nuncius Colonienis, placuit totam his inserere, ut posterum

Confederati Principes nuperum foedus extendunt.

Monasterienses Drachterum et Wittfeldium Viennam ablegat.

Christophorus Bern. Wiedenbruckium.

21. Pontificis epistola ad Christophoro Episcopo Germania.

1656.

286 CHRISTOPH. BERNARD.

citentur tam præclaro Pastoris exemplo,
& unâ notent severam ad eò muneris sui
obligationem Præfides Ecclesiarum. *Venerabilibus Fratribus Archi-Episcopis
& Episcopis superioris & inferioris Ger-
maniae Alexander Papa VII. Venerabi-
les fratres salutem & Apostolicam be-
nedictionem. Sollicitudinis, atque amo-
ris, quo animarum saluti Præpositi in
traditi sibi gregis, atque ovium curam
excubare assidue debeant, ipse, qui Ec-
clesiam suam docuit, suo sanguine fun-
davit, qui eam summe, atq; impensissi-
mè dilexit, non semel discipulos, quibus
illam discessurus tam amanter, tam fre-
quens, tam accurate commendabat, &
per eos, nos omnes suâ voce, suis præ-
ceptis & exemplis admonuit. Cum vero
maximi, atque amplissimi muneris, quod
eis imponebat, officium similitudinibus
adumbravit, lucem, & sal eos voca-
vit, ardentèsque in manibus lucerna
preferendas dedit, quo intelligerent,
omnia ipsis non modo suo lumine col-
lustranda, verum etiam, qui lucis usus
est, videnda, diligentèrque perscru-
tanda, in omnes porro partes pene-
trandum, ne qua eos sensim insiciens
lues aut occulta, inclusaque vis morbi
corrumperet. Ipse autem qui Ecclesia
sua supremus est Pontifex, & Sacerdos,*

non

non aliud libentius, aut sapius quam Pastor dici, & audire voluit. At quam amans fuerit, quam diligens, quam anxius in ovibus suis deducendis, recognoscendisque; declarant nempe tam cupide, ardentèq; durissimi quamvis & immensi, suscepti & exhausti labores, dum devias, errantèsq; caterarum penè oblitus insequitur, perceptumq; ex repertis animo gaudium, & gratulatio; pro illis deniq; & acerbissimi cruciatus perlati, & vita ipsa posthabita. Hujus ferventissima charitatis eadem significatione magnitudinem expressit, cum Apostolorum Principi, cuius Nos immeritos vicem fungi jussit, sapius illa amoris sponse repetitâ, Ecclesiam concederet, etiam atq; etiam ut agnos, & oves pasceret contendendo. Et sanè utiam Venerabiles Fratres, ij quibus tantum curarum, atq; oneris injunctum est, administrationis sua rationem reddituri, illud verè usurpare possent, quod olim sedulus ille Pastor, cum grave, diuturnumq; servitium domino imputaret, oves tua, aiebat, steriles non fuerunt, arietes gregis tui non comedi, nec caprum à bestia ostendi tibi, diu noctuque estu urebar, & gelu, fugiebátq; somnus ab oculis meis. Verùm quoniam ita comparatum est, ut nulla unquam tanta

sit hominum industria, nulli conatus, quin hos omnes exsuperet ab stirpe culpa obnoxia & malo succumbens natura; nisi totis viribus obviam eant, evitanturque, quibus animarum, & dominici gregis est tradita vigilia, nova quotidie vitiorum germina suboriri necesse est, pra quibus nec pietas ad frugem pervenire possit, & uberes caterarum virtutum fructus extinguantur. Hinc vetus illa disciplina, quae vel inter Tyrannorum iras, & infesta undique edia stetit, crevitque Christiana res, paulatim obsolescere, ac de prisca illa in criminibus puniendis, quae praecipue continebatur, severitate remittere coepit, donec ad haec tempora ventum est, quibus Deus tot calamitatibus, velut sua voce, homines increpat, atque exterret, ut derelinquat impius viam suam, & convertatur, multum enim se ad ignoscendum futurum pollicetur. Qui autem iratum DEI Numen reconciliare poterimus, nisi prius, quibus illud irritavimus, vitia, ac morum corruptelas de animis sustulerimus? neque hoc aliter profectò assequemur, nisi illorum quorum fidei commissa est animarum ratio, ipsi per se omnia adeant, invisant, & quod diligentes & sapientes medici faciunt, egros, & languentes inspiciant, tub-

vulnera contrectent, Christi Domini denique vestigia consecretur, qui non modo dictis, moniisque, sed etiam salutares identidem manus curationibus adhibendo, diuturna morbo confectos, iacentesque recreabat. Utilissima autem jam usque ab Apostolicis ducta temporibus consuetudo est, spiritu Sancto leniflato, aurâque Ecclesiam gubernante, ut sepe Episcopi synodales conventus indicant, & plures in commune consulant, ac quidquid est, quod ad animarum salutem, mores emendandos, divini cultus dignitatem, ac majestatem augendam conducatur, accurate, ac diligenter inquirent, & de sua, suorumque sententiâ decernant. Cujus instituti ipse Christus Jesus est auctor, qui duobus aut tribus in nomine suo congregatis se adfuturum recepit; auctores ipsi Apostoli, qui id a doctore suo, ac Magistro proxime acceperant; hoc denique multis, ac frequentibus decretis, aliis in conciliis prescriptum, sancitumque renovavit postremo Sacrosancta Tridentina Synodus, que ut cetera, hoc quoque praclare posuit, quo uno presertim dissoluti, ac perditî mores a peccandi licentiâ, atque impunitate ad antiquam illam innocentiam ac vivendi formam facile possent revocari.

1656.

vocari. Quod adeo salutariter & tanta cum utilitate observatum, consistere tamen sine Episcopali visitatione non potest; quam & eadem œcumenica Synodus diu neglectam, intermissamq; Spiritus sancti ductu ex superiorum Patrum, & Conciliorum autoritate restituit, quâ sine, nec quis sit animarum habitus dignosci, nec Episcopi nomen suum tueri, ac retinere queant. Dati sunt enim illi speculatores domus Israel, ut attendant sibi & universo gregi, in quo eos Spiritus sanctus posuit regere Ecclesiam Dei, quam suo sanguine acquisivit. Cujus rei ab Apostolo initium factum fuisse jam tum gentium Doctor Episcopus visus est admonere cum demandatâ ab Hierosolymitano Concilio legatione defunctus, revertentes, ait, visitemus fratres per universas Civitates, in quibus predicavimus verbum Domini, quomodo se habeant. Nos sane ubi primum ad altissimum hunc dignitatis gradum translati sumus, quamvis gravissimas curas, ac difficultates ipsa in limine offenderimus, nihil tamen antiquius duximus (quandoquidem de supremâ hac statione discedere ac tam sollicitè commendatas oves omnes oculis perlustrare non licet) quam saltem Urbium principem, ac religionis præsidem visitare,

visitare, vel pati (quod quidem in No-
bis esset) ullas ibi in moribus vitiorum
sordes residere, unde essent à cæteris
rectè, ac piè vivendi præcepta expe-
tenda. Sed abunde laboris Nostri atq;
operis fructus ad alios etiam pertinuisse,
atq; omnibus constituisse videbitur, si Nos
in hac re vobis præcuntes sequemini,
idq; ut imitemini, licet vestra vos sponte
facturos non dubitemus, in Christi no-
mine per viscera ipsius, & misericor-
diam enixè rogamus, obtestamurque.
Visitavit enimverò, quod non sine dolore
dicere, ac meminisse possumus, tot ca-
lamitatum aspectu quotidie magis animo
obversante, visitavit Deus jam diu Ger-
maniam in virgâ, & verberibus. Ma-
gno motu concussa primùm isthic religio,
tum aliæ super alias clades illata, sa-
cra, profanâq; omnia promiscuè cædi-
bus, incendiis, ac ruinis involverunt.
Non fuit interea solum atq; integrum
vobis, quod vestri imprimis muneris est,
providere, ne effusâ profligatâque li-
centiâ, depravati mores, ac vetus illa
disciplina convelleretur, quâ unâ præ-
sertim in officio, ac Sanctissimarum le-
gum verecundiâ commissi Episcopis po-
puli continentur. Visa est non ita pri-
dem ab his malis, quibus urgebatur, eri-
gere se tantisper atque è tot miseriis
emer-

emer-

1656.

emergere Germania. Jam quod plerisque facile, ac promptum est, gregi vestro, ovibusque, prospicite, disiectas, vagasque colligite, Pastori sui quandoque vultum agnoscant, dictis assuescant, vocem sequantur. Date hoc patriæ, cui nunquam sine timore esse licebit, nisi prius vitia, qua divina clementiæ, ac benignitati obstare possunt, ex animo penitus ejiciantur. Date Nobis hoc ardentissime rogantibus, Date populorum salutis, & felicitati, quam vobis immortalis ac sempiternam ex animo precamur, & Apostolicam benedictionem peramanter impertimur. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die IV. Aprilis M. DC. LVI. Pontificatus nostri Anno Primo.

Natalis Rondinini.

à Christ.
Bernar-
do de-
missè ac-
ceptata.

Christophorus Bernardus tametsi magnam partem Pontificia monita prævenerat, excepit tamen ea pro solitâ veneratione perlibenter, & sicuti bis Episcopalem synodum quotannis, maximè verò generalem elapso proximè autumno utilissimè celebratam, lustratâque hætenus plerâque Diocesis loca, ita pari se curâ porro continuaturum, & ipsam quoque visitaturum Cathedralis respondit, acturumque ut pro viribus mentem Pontificis assequatur.

Sub-